

१ जानेवारी १९६४ पूर्वी सेवानिवृत्त झालेल्या किंवा मृत्यू पावलेल्या किंवा कुटुंब निवृत्ति-वेतन योजना, १९६४ अन्यथा लागू न होणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबियांना कुटुंब निवृत्तिवेतन देणे—

३.

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन निर्णय क्र. कुनिवे. १०८५/११८९/सेवा-८

मंत्रालय, मुंबई ४००-०३२, दिनांक २० जून १९८६

पहा—

(एक) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. पीईएन.१०८४/सीआर-४५४/एसईआर-४, दिनांक १६ एप्रिल १९८४.

(दोन) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्र. पीईएन.१०८४/सीआर-१२३९/एसईआर-४, दिनांक १२ नोव्हेंबर १९८४.

शासन निर्णय

महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ च्या नियम ११६ व ११७ यांमध्ये सध्या दोन कुटुंब निवृत्तिवेतन योजना (१९५० व १९६४) समाविष्ट केल्या आहेत. १९५० ची योजना मर्यादित स्वरूपाची होती. महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ च्या नियम ११६ च्या तरतुदीनुसार कुटुंब निवृत्तिवेतन योजना, १९६४ ही—

(अ) १ जानेवारी १९६४ रोजी किंवा त्यानंतर निवृत्तिवेतनाहं आस्थापनेतील सेवेत प्रवेश करणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्याला लागू होते, आणि

(ब) जो शासकीय कर्मचारी ३१ डिसेंबर १९६३ रोजी सेवेत होता आणि शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक पीईएन.१४६४/३/६४-दहा, दिनांक ८ मे १९६४ मध्ये समाविष्ट असलेल्या कुटुंब निवृत्तिवेतन योजना, १९६४ मधील तरतुदी ज्यास लागू होत्या, अशा शासकीय कर्मचाऱ्याला लागू होते.

२. प्रारंभी कुटुंब निवृत्तिवेतन योजना, १९६४ ही अंशदानात्मक होती आणि या योजनेच्या लाभार्थी पात्र असलेल्या शासकीय कर्मचाऱ्यांना, मृत्यू-नि-सेवानिवृत्ति उपदानामधून दोन महिन्यांच्या वेतनाचे अंशदान करणे आवश्यक होते. तथापि, १ ऑक्टोबर १९७७ पासून ही पूर्वशर्त काढून टाकण्यात आली.

३. शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक पीईएन.१०८४/सीआर-४५४/एसईआर-४, दिनांक १६ एप्रिल १९८४ अनुसार, १ जानेवारी १९६४ पूर्वी सेवानिवृत्त झालेल्या आणि त्या तारखेपूर्वी किंवा त्यानंतर मृत्यू पावलेल्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या विधवांना, तसेच त्या तारखेपूर्वी सेवेत असताना मृत्यू पावलेल्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या विधवांना, दिनांक १ जानेवारी १९८४ पासून दरमहा रुपये ६० कुटुंब निवृत्तिवेतन अधिक त्यावरील वेळोवेळी अनुज्ञेय वाढ मंजूर करण्यात आली.

४. पूर्वीच्या केंद्र व राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या ज्या विधवांना कुटुंब निवृत्तिवेतन योजना, १९६४ लागू होत नव्हती अशा काही विधवांनी, या योजनेचे लाभ त्यांनाही देण्यात यावेत अशी मागणी करणारे रिट अर्ज भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयात दाखल केले (क्र. ५८७०-१३/८१, १३१८१/८४ आणि ८४४६-५१/८३, १००१/८४ व १२७०७/८४, दिवाणी अपील क्र. २२२५/८५ सह). भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक ३० एप्रिल १९८५ रोजी निकाल देऊन, कुटुंब निवृत्तिवेतन योजना, १९६४ चे लाभ, जे शासकीय कर्मचारी निवृत्तिवेतनाहं आस्थापनेवर होते किंवा आहूत आणि सध्या ज्यांना ती योजना लागू होत नाही अशा शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबांना, म्हणजेच ३१ डिसेंबर १९६३ पूर्वी सेवानिवृत्त झालेल्या किंवा मृत्यू पावलेल्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या आणि ३१ डिसेंबर १९६३ रोजी सेवात असलेल्या पण १९६४ च्या योजनेचा विकल्प न दिलेला शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबांना २९ सप्टेंबर १९७७ पासून, म्हणजे ज्या तारखेस निवृत्तिवेतन-निधारकता आणि महिन्यांच्या वित्तलब्धीचे अंशदान करण्यापासून केंद्र शासनाने सूट दिली त्या तारखेपासून, देण्यात यावेत असा आदेश दिला.

एच १०२६ (१५,०००-६-८६)

सर्वोच्च न्यायालयाची निकाल व त्यासंबंधात मुंबई उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशांच्या परिणामी आणि शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. पीईएन.१०८४/सीआर-४५४/एसईआर-४, दिनांक, १६ एप्रिल १९८४ मधील आदेशांत फेरबदल करून शासन असा निर्णय घेत आहे की—

(अ) महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ च्या नियम ११६ अनुसार कुटुंबातील सर्व पात्र सदस्यांना कुटुंब निवृत्तिवेतन योजना, १९६४ चा लाभ देण्यात यावा.

(ब) उक्त नियमांच्या नियम ११६ च्या पोट-नियम (२) मध्ये आता समाविष्ट केलेला शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. पीईएन.१०७७/सी आर-९७/एसईआर-४, दिनांक २८ जून १९७७ च्या परिच्छेद १ (७) मध्ये मंजूर केलेल्या वाढीव दराने निवृत्तिवेतन, अवलंबी व्यक्ती धरून सर्व पात्र व्यक्तींना देण्यात येईल.

(क) कुटुंब निवृत्तिवेतनाची थकवाकी, १ ऑक्टोबर १९७७ (ज्या तारखेपासून निवृत्तिवेतनधारकांना, दोन महिन्यांच्या वेतनाचे अंशदान करण्यास सट देण्यात आली ती तारीख) किंवा कुटुंब निवृत्तिवेतनास ते पात्र होतील अशी नंतरची तारीख, यापैकी जी नंतरची असेल, त्या तारखेपासून देण्यात यावी. यानंतर मृत्यू पावलेल्या निवृत्तिवेतनधारकांच्या प्रकरणातदेखील हा लाभ उपलब्ध होईल.

(ड) आता ज्या व्यक्तींना कुटुंब निवृत्तिवेतनाचा लाभ घ्यावयाचा आहे त्यांनी दोन महिन्यांचे वेतन अंशदान म्हणून देण्याची आवश्यकता राहणार नाही. तसेच, निवृत्तिवेतनधारकांनी आधीच केलेल्या अंशदानाच्या परताव्याची कोणतीही मागणी शासनाकडून स्वीकारली जाणार नाही, आणि

(इ) १ ऑक्टोबर १९७७ रोजी ह्यात असलेल्या आणि या तारखेनंतर मृत्यू पावलेल्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या विधवांना/त्यांच्या कुटुंबातील पात्र व्यक्तींना १ ऑक्टोबर १९७७ ते मृत्यूच्या तारखेपर्यंतच्या कालावधीतील कुटुंब निवृत्तिवेतनाची ह्यातकालीन थकवाकीदेखील प्रदेय होईल.

६. शासन आणखी असा निर्णय घेत आहे की, कुटुंब निवृत्तिवेतनाव्यतिरिक्त शासनाने वेळोवेळी निवृत्तिवेतनावर मंजूर केलेली वाढदेखील १ एप्रिल १९८० पासून अनुज्ञेय होईल.

७. १ जानेवारी १९८४ पासून दरमहा रुपये ६० कुटुंब निवृत्तिवेतन अधिक त्यावरील वाढ मिळणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या विधवांना १ ऑक्टोबर १९७७ किंवा कुटुंब निवृत्तिवेतनास त्या पात्र झाल्या असतील अशी नंतरची तारीख, यापैकी जी नंतरची असेल अशा तारखेपासून ३१ डिसेंबर १९८३ पर्यंतची कुटुंब निवृत्तिवेतनाची थकवाकी अधिक १ एप्रिल १९८० किंवा कुटुंब निवृत्तिवेतनास त्या पात्र झाल्या असतील अशी नंतरची तारीख यापैकी जी नंतरची असेल अशा तारखेपासून ३१ डिसेंबर १९८३ पर्यंत शासनाने वेळोवेळी मंजूर केलेली निवृत्तिवेतनावरील वाढ, निवृत्तिवेतन संवितरण प्राधिकार्याने यथास्थिति महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) - १ किंवा २, महाराष्ट्र, मुंबई-नागपूर यांच्या प्राधिकारपत्राशिवाय द्यावी. या प्रयोजनासाठी विधवेने यासोबत जोडलेल्या नमुना 'अ' मध्ये निवृत्तिवेतन संवितरण प्राधिकार्याकडे अर्ज करावा. सामान्यतः मृत शासकीय कर्मचाऱ्याच्या मृत्यूची तारीख विधवेच्या नावे काढलेल्या निवृत्तिवेतन प्रदान आदेशात नोंदलेली असते. ज्या प्रकरणी मृत शासकीय कर्मचाऱ्याच्या मृत्यूची तारीख नोंदलेली नसेल अशा प्रकरणी, निवृत्तिवेतन संवितरण प्राधिकार्याने थकवाकीचे प्रदान करण्यापूर्वी विधवेकडून, मृत्यूचा दाखला घ्यावा. या शासन निर्णयासोबतच्या जोडपत्र "एक" मध्ये, शासनाने वेळोवेळी मंजूर केलेल्या निवृत्तिवेतनावरील वाढीचे दर दर्शविलेले आहेत.

जर एखाद्या विधवेला या शासन निर्णयासोबतच्या जोडपत्र "दोन" मध्ये दिलेल्या दरांनुसार ती कुटुंब निवृत्तिवेतनाची वाढीव रक्कम मिळण्यास पात्र आहे असे वाटत असेल तर तिने दरमहा रुपये ६० कुटुंब निवृत्तिवेतन मंजूर करणाऱ्या प्राधिकार्याकडे सोबतच्या नमुना 'ब' मध्ये अर्ज करावा. त्या प्राधिकार्याने तपशील पडताळून पहावा आणि जोडपत्र "दोन" मध्ये नमूद केलेल्या दराप्रमाणे कुटुंब निवृत्तिवेतन, आणि जोडपत्र "एक" मध्ये नमूद केलेल्या दराप्रमाणे निवृत्तिवेतनावरील वाढ यांची गणना करावी आणि मूळ कुटुंब निवृत्तिवेतन प्रदान आदेश सुधारण्यासाठी आणि सुधारित दराने कुटुंब निवृत्तिवेतन व त्यावरील वाढ देय होणाऱ्या तारखांपासून मंजूर करण्याकरिता, तसेच कुटुंब निवृत्तिवेतन व निवृत्तिवेतनावरील वाढ यांच्या फरकाची रक्कम प्राधिकृत करण्यासाठी तो अर्ज, यथास्थिति महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) *१ किंवा २, महाराष्ट्र, मुंबई-नागपूर यांच्याकडे पाठवावा.

८. शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या ज्या विधवांना, शासन निर्णय, वित्त विभाग, दिनांक १६ एप्रिल १९८४ अन्वये कोणतेही कुटुंब निवृत्तिवेतन मंजूर करण्यात आलेले नाही किंवा ज्यांनी अजूनपर्यंत कुटुंब निवृत्तिवेतनासाठी अर्ज केलेला नाही अशा विधवांनी किंवा महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ च्या नियम ११६ च्या तरतुदीनुसार आता कुटुंब निवृत्तिवेतन मिळण्यास पात्र असलेल्या इतर सदस्यांनी, शासकीय कर्मचारी ज्या कार्यालयातून सेवानिवृत्त झाला असेल त्या कार्यालयाच्या प्रमुखाकडे कुटुंब निवृत्तिवेतनासाठी सोबतच्या नमुना "ब" मध्ये अर्ज करावा. अर्जदाराला, ती/तो संबंधित शासकीय कर्मचाऱ्याची विधवा/विधूर किंवा पात्र अपत्य आहे अशी कार्यालय प्रमुखाची खात्री करून द्यावी लागेल आणि संबंधित कागदपत्रे दाखल करून

ओळख पटवून घ्यावी लागेल. कार्यालय/विभाग प्रमुखाने तपशील पडताळून पहावा. कुटुंबनियुत्तिवेलतम आणि नियुत्तिवेलतनावरील वाढ याची गणना करावी आणि तो अर्ज नियुत्तिवेलतन प्रदान आदेश देण्यासाठी यथास्थिति महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) १ किंवा २, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर यांजकडे पाठवावा. आणखी असे को, शासकीय कर्मचारी सेवानिवृत्तीचेवेळी किंवा मृत्युच्यावेळी अख्येस जेथे सेवा करित होता त्या कार्यालयाच्या/विभागाच्या प्रमुखाने प्रथम या आदेशाच्या तरतुदीनुसार कुटुंबनियुत्तिवेलतनाची अनुज्ञेय रक्कम मिती ते वाढावयाचे असल्यामुळे, या आदेशाच्या परिच्छेद ५ (ह) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे ह्यात कालीन थकवाकीची रक्कम मिळण्यात यावे असलेला खात्याही ठरविण्याची जबाबदारी कार्यालय/विभाग प्रमुखाचीही असेल.

ज्या प्रकरणी, कुटुंबनियुत्तिवेलत संबंधित कार्यावले घाबल करणे शक्य नसेल किंवा कार्यालय/विभाग प्रमुखाला अर्जात दिलेला तपशील पडताळून पाहणे शक्य नसेल, अशा प्रकरणात कार्यालय/विभागप्रमुखाने, शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, नं. पी.ई.ए. १०८४/सीआर-१२३९/एआरआर-४, दिनांक १२ नोव्हेंबर १९८४ यात दिलेली कार्यपद्धती अनुसरावी.

९. १ जानेवारी १९६४ पूर्वी सेवानिवृत्त झालेल्या आणि हा शासन निर्णय काढण्याच्या तारखेस ह्यात असलेल्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत, कुटुंबातील पालक सवस्यांना वेळीस नियुत्तिवेलतधारकाच्या मृत्युच्या तारखेनंतरच्या तारखेपासून जोडपल "बी" मध्ये वर्णविलेल्या दरानुसार कुटुंबनियुत्तिवेलत अनुज्ञेय राहील. कुटुंब नियुत्तिवेलतनाचा किंमत दर दरमहा रु. ६० आहे. ज्या नियुत्तिवेलतधारकाच्या बाबतीत त्याच्या नियुत्तिवेलतीच्यावेळी त्यांनी घेतलेल्या वेतनाच्या आधारे येवारी कुटुंब नियुत्तिवेलतनाची रक्कम दरमहा रु. ६० पेक्षा अधिक होत नसेल अशा नियुत्तिवेलतधारकांनी, नियुत्तिवेलतधारकाची पत्नी ह्यात असल्यास पारपल आकाराच्या एकल काढलेल्या छायाचित्रासह सोबतच्या नमुना "क" मध्ये, नियुत्तिवेलतन सवितरण प्राधिकार्याकडे अर्ज करावा. नियुत्तिवेलतन सवितरण प्राधिकार्याने अर्जातील तपशील पडताळून पहावा, आणि संबंधित नियुत्तिवेलतधारकाच्या नियुत्तिवेलतन प्रदान आदेशात त्या रकमेची आवश्यक ती नोंद करावी आणि एकल काढलेले छायाचित्र आपल्या राहिलेलेल्या निधी नियुत्तिवेलतन प्रदान आदेशात चिकटवावे. या प्रयोजनासाठी कुटुंब नियुत्तिवेलतन वेगळ्या प्राधिकारपत्राची आवश्यकता नाही. तथापि, अशा प्रकरणात नियुत्तिवेलतन सवितरण प्राधिकार्याने एकदा यथास्थिति महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) १ किंवा २, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर यांजकडे पाठवावा. या संबंधीचा पहिला अहवाल ३० सप्टेंबर १९८६ अखेरपर्यंतचा पाठवावा.

ज्या नियुत्तिवेलतधारकाची पत्नी ह्यात असेल व जेथे कुटुंब नियुत्तिवेलतनाची रक्कम दरमहा रु. ६० पेक्षा अधिक होत असेल, अशा नियुत्तिवेलतधारकांनी पारपल आकाराच्या एकल काढलेल्या छायाचित्रासह, सोबतच्या नमुना "क" मध्ये, ज्या कार्यालय/विभागप्रमुख तो नियुत्तिवेलतनाला त्या कार्यालय/विभाग प्रमुखकडे अर्ज करावा. कार्यालय/विभाग प्रमुखाने अर्जातील तपशील पडताळून पहावा आणि तो अर्ज यथारिती महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) १ किंवा २, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर यांजकडे पाठवावा. या प्रयोजनासाठी कुटुंब नियुत्तिवेलतन वेगळ्या प्राधिकारपत्राची आवश्यकता नाही. तथापि, अशा प्रकरणात नियुत्तिवेलतन सवितरण प्राधिकार्याने एकदा यथास्थिति महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) १ किंवा २, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर यांजकडे पाठवावा. या संबंधीचा पहिला अहवाल ३० सप्टेंबर १९८६ अखेरपर्यंतचा पाठवावा.

१०. शासन असाही निर्णय घेत आहे की, या शासन निर्णयाच्या परिच्छेद ५ व त्यापुढील परिच्छेदातील निर्णयाचा लाभ, सुतपुत्र, सुतपुत्री, सुतपुत्री आणि मध्यमवर्ग या श्रेण्यातील कालीन शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबातील पालक व्यक्तींनाही देण्यात यावा.

(अ) १ नोव्हेंबर १९५६ रोजी द्विभाषिक मुंबई राज्य क्षेत्राचा आणि १ मे १९६० रोजी महाराष्ट्र राज्य क्षेत्राचा भाग असलेल्या वरील राज्यांच्या कोणत्याही क्षेत्रात १ नोव्हेंबर १९५६ पूर्वी सेवेत असताना मृत्यू पावलेले शासकीय कर्मचारी.

(ब) १ नोव्हेंबर १९५६ रोजी द्विभाषिक मुंबई राज्यक्षेत्राचा आणि १ मे १९६० रोजी महाराष्ट्र राज्यक्षेत्राचा भाग असलेल्या वरील राज्यांच्या कोणत्याही क्षेत्रात, १ नोव्हेंबर १९५६ पूर्वी सेवानिवृत्त झालेले आणि १ नोव्हेंबर १९५६ पूर्वी मृत्यू पावलेले शासकीय कर्मचारी.

११. शासन असाही निर्णय घेत आहे की, या शासन निर्णयाच्या परिच्छेद ५ व त्यापुढील परिच्छेदातील निर्णयाचा लाभ, मृत्यू पावलेल्या कालीन सेवानिवृत्त व्यक्तींच्या कुटुंबातील पूर्व व्यक्तींनाही देण्यात यावा—

(अ) १ मे १९६० ते ३० एप्रिल १९६२ (दोन्ही दिवस एकत्र) या दरम्यान स्थानिक संस्था (परिषद महाराष्ट्रातील सुतपुत्र जिल्हा कालीन क्षेत्रातील विदर्भतील विदर्भ जिल्हा/जनपद संघा) सेवानिवृत्त झालेले सर्व नगरपरिषदा व ग्रामीण स्थानिकांमध्ये १ मे १९६० रोजी किंवा त्यानंतर सेवानिवृत्त झालेले पूर्वाधिकार प्राप्तिकांमध्ये.

(ब) शासनाने यापूर्वी मंजूर केलेल्या तात्पुरत्या नियुक्तिवेतनाचीस पास असलेले व १ मे १९६२ पूर्वी सेवानिवृत्त झाले आहेत, असे पश्चिम महाराष्ट्रातील भूतपूर्व जिल्हा शिक्षण मंडळातील शिक्षकेतर कर्मचारी.

१२. महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ (सन १९६२ चा अधिनियम नं. ५) च्या कलम २४८ च्या परंतुकामध्ये प्रदान केलेले अधिकार व त्या संबंधातील इतर सर्व अधिकार यांचा वापर करून शासन अशाही निर्णय घेत आहे की, या शासन निर्णयासोबतच्या परिच्छेद ५ व त्यापुढील परिच्छेदांतील निर्णयाचा लाभ मृत्यू पावलेल्या व्यक्तीला निवृत्तिवेतनधारकाच्या कुटुंबातील पास व्यक्तींनाही देण्यात यावा.

(अ) १ मे १९६२ रोजी किंवा त्यानंतर म्हणजेच जिल्हा परिषदा अस्तित्वात आल्यानंतर सेवानिवृत्त झालेले जिल्हा परिषद निवृत्तिवेतनधारक व जिल्हा परिषदांचे सेवानिवृत्त प्राथमिक व माध्यमिक शिक्षक.

(ब) १ मे १९६२ पूर्वी म्हणजे जिल्हा परिषदा अस्तित्वात येण्यापूर्वी सेवानिवृत्त झालेले भूतपूर्व स्थानिक संस्थांचे निवृत्तिवेतनधारक.

१३. कार्यालय/विभाग प्रमुखांनी या शासन निर्णयासोबतच्या नमुना 'ब' आणि 'क' च्या पुरेशा प्रती कुटुंब निवृत्तिवेतनासाठी अर्ज करणाऱ्यांना उपलब्ध करून देण्यासाठी चक्रमुद्रित करून घ्याव्यात. तसेच निवृत्तिवेतन संवितरण प्राधिकार्यांनी, या शासन निर्णयासोबतच्या नमुना 'अ' आणि 'क' च्या पुरेशा प्रती चक्रमुद्रित करून त्या निवृत्तिवेतनधारकांना उपलब्ध करून द्याव्यात.

१४. यावर होणारा खर्च, बरील, परिच्छेदात नमूद केलेल्या निवृत्तिवेतनधारकांची निवृत्तिवेतने देण्याच्या गतीबाबतची खर्ची घालण्यात येतात. त्यांचे लेखापरीक्षणी खर्ची घालण्यात यावा आणि त्याच्याला मंजूर केलेल्या अनुपाताप्रमाणे आवाक्यात.

१५. या आदेशाची प्रती प्रत्येक जीवली आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

व्यं. वे. पागसे,
शासनाने सहसचिव.

प्रति—

- (१) भारत सरकारचे सचिव, वित्त मंत्रालय, नवी दिल्ली
- (२) महालेखापाल-१ (लेखा व अनुमेयता), महाराष्ट्र, मुंबई (१२५ प्रती)
- (३) महालेखापाल-२ (लेखा व अनुमेयता), महाराष्ट्र, नागपूर (१२५ प्रती)
- (४) महालेखापाल-१ (लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र, मुंबई (५ प्रती)
- (५) महालेखापाल-२ (लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र, नागपूर (५ प्रती)
- (६) मुख्य लेखा अधिकारी, बी. ब्लॉक, दिल्ली प्रशासन, विकास भवन, नवी दिल्ली (५ प्रती)
- (७) संचालक, लेखा, परराष्ट्र मंत्रालय, नवी दिल्ली (१० प्रती)
- (८) संचालक, लेखा व कोषागार, मुंबई (५ प्रती)
- (९) अधिपति व लेखा अधिकारी, मुंबई (५ प्रती)
- (१०) मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक मिष्टी लेखा, कोकण भवन, नाशी, नवी मुंबई (५ प्रती)
- (११) उप-मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक मिष्टी लेखा, मुंबई/पुणे/नागपूर/बी. रंगनाथ/नाशिक/अमरावती (प्रत्येकी ५ प्रती)
- (१२) निवारी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई (५ प्रती)
- (१३) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी (प्रत्येकी ५ प्रती)
- (१४) राज्यपालांचे सचिव
- (१५) मुख्य मंत्र्यांचे सचिव
- (१६) सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक
- * (१७) प्रबंधक, मूळ व्याप शाळा, उच्च व्यापक, मुंबई
- * (१८) प्रबंधक, आंगीक शाळा, उच्च व्यापक, मुंबई
- * (१९) सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
- * (२०) सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ, सचिवालय, मुंबई
- * (२१) प्रबंधक, लोकआयुक्त व उपलोकआयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई
- (२२) मंत्रालयातील सर्व विभाग

- (२३) विशेष आयुक्त, महाराष्ट्र रावन, कोपनिधारा रोड, नवी दिल्ली
 (२४) मंत्रालयाच्या निरनिराळ्या विभागांच्या अधीन असलेल्या सर्व विभागांचे व कार्यालयांचे प्रमुख
 (२५) सर्व विभागीय आयुक्त (प्रत्येकी १ प्रती)
 (२६) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी (प्रत्येकी १० प्रती)
 (२७) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य लेखा व वित्तीय अधिकारी (प्रत्येकी २५ प्रती)
 (२८) सर्व महानगरपालिका व नगरपरिषदा, महाराष्ट्र राज्य
 (२९) वित्त विभागातील सर्व कार्यागते
 (३०) निष्पन्न वस्ती, कार्यागार सेवा-८.

*पत्राद्वारे

१९७९ च. कामांक

ANNEXURE I (जोड़पत्र—एक)

Statement showing the rates of relief in pension and total amount of relief admissible from
1st April 1980 to 31st December, 1983

Serial No.	From	To	Period	Rate of Relief P.M.	Amount of Relief P.M. Rs.	Total amount of Relief Rs.
1	1-4-1980	30-4-1980	1 Month	45%	45.00	45.00
2	1-5-1980	31-8-1980	4 Months	50%	50.00	200.00
3	1-9-1980	30-11-1980	3 Months	55%	55.00	165.00
4	1-12-1980	31-1-1981	2 Months	57.5%	57.50	115.00
5	1-2-1981	31-3-1981	2 Months	60%	60.00	120.00
6	1-4-1981	31-5-1981	2 Months	62.5%	63.00	126.00
7	1-6-1981	31-7-1981	2 Months	65%	65.00	130.00
8	1-8-1981	30-9-1981	2 Months	67.5%	68.00	136.00
9	1-10-1981	31-10-1981	1 Month	70%	70.00	70.00
10	1-11-1981	31-12-1981	2 Months	72.5%	73.00	146.00
11	1-1-1982	31-3-1982	3 Months	75%	75.00	225.00
12	1-4-1982	31-5-1982	2 Months	77.5%	78.00	156.00
13	1-6-1982	31-8-1982	3 Months	80%	80.00	240.00
14	1-9-1982	30-11-1982	3 Months	82.5%	83.00	249.00
15	1-12-1982	28-2-1983	3 Months	85%	85.00	255.00
16	1-3-1983	30-4-1983	2 Months	87.5%	88.00	176.00
17	1-5-1983	30-6-1983	2 Months	90%	90.00	180.00
18	1-7-1983	31-7-1983	1 Month	92.5%	93.00	93.00
19	1-8-1983	30-9-1983	2 Months	95%	95.00	190.00
20	1-10-1983	31-10-1983	1 Month	97.5%	98.00	98.00
21	1-11-1983	31-12-1983	2 Months	100%	100.00	200.00
					Total	3,315.00

ANNEXURE II (जोड़पत्र—दोन)

Statement showing the rates of Family Pension, 1964

TABLE

Pay of Government servant	Amount of monthly Family Pension
(i) Below Rs. 400	30% of pay subject to a minimum of Rs. 60 and a maximum of Rs. 100.
(ii) Rs. 400 and above but below Rs. 1,200	15% of pay subject to a minimum of Rs. 100 and a maximum of Rs. 160.
(iii) Rs. 1,200 and above	12% of pay subject to a minimum of Rs. 160 and a maximum of Rs. 250.

* Pay means the amount drawn monthly by a Government servant as—

- The pay (including Special dearness pay) which has been sanctioned for a post held by him substantively or in an officiating capacity, or to which he is entitled by his reason of his position in a cadre; and
- Personal pay and special pay; and
- Any other emoluments which may be specially classed as pay by Government.

However, the element of dearness allowance which has been treated as pay by issue of specific order by Government from time to time shall not be taken into account for calculation of Family Pension.

नमुना "अ"

कुटुंब निवृत्तिवेतनाच्या थकवाकीचे प्रदान करण्याकरिता करावयाच्या अर्जाचा नमुना

(शासन निर्णयाच्या परिच्छेद ७ मध्ये निर्देशित्याप्रमाणे)

आमिनात व लेखा अधिकारी, मुंबई

याही,

कोषागार अधिकारी

वित्त.—शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. कुमिवे-१०८५/११८९/रोधा-८,
दिनांक २० जून १९८६ प्रमाणे करावयाचे कुटुंब निवृत्तिवेतनाच्या
व त्यावरील वाढीच्या थकवाकीचे प्रदान.

मला राध्या निवृत्तिवेतन प्रदान आदेश क्र.

प्रमाणे बँक

, शाखा

, खाते क्र.

मार्फत

जानेवारी १९८४ पासून दरमहा रुपये ६० कुटुंब निवृत्तिवेतन व त्यावरील वाढ मिळत आहे. शासन निर्णय,

वित्त विभाग, क्र. कुमिवे-१०८५/११८९/रोधा-८, दिनांक २० जून १९८६ प्रमाणे मला दिनांक

सुस ३१ डिसेंबर १९८३ पर्यंत दरमहा रुपये ६० प्रमाणे कुटुंब निवृत्तिवेतन व त्यावर अनुशेष असलेली निवृत्ति-

वेतनावरील वाढ यांची थकवाकी कपास देण्यात यावी.

आपला,

निवृत्तिवेतनधारकाची सही/हास्या हाताच्या अंगठ्याचा ठसा.

मार्फत

याही परी

*टीप.—येथे १ ऑक्टोबर १९७७ हा दिनांक किंवा शासकीय कर्मचाऱ्याचा मृत्यू हा दिनांक-
नंतरचा असेल तर असा नंतरचा दिनांक निर्देशित करावा.

ज्यांनी कुटुंब निवृत्तिवेतन मंजूर करण्यात आलेले नाही किंवा ज्यांनी अजूनपर्यंत कुटुंब निवृत्तिवेतनासाठी अर्ज केलेला नाही अशांनी करावयाच्या अर्जाचा नमुना

(शासन निर्णयाच्या परिच्छेद ७ व ८ मध्ये निदर्शित्याप्रमाणे.)

(कर्मचारी जेथून सेवानिवृत्त झाला त्या कार्यालय/विभाग प्रमुखाचे नाव)

यांसी,

विषय.—१ जानेवारी १९६४-पूर्वी सेवानिवृत्त झालेल्या किंवा मृत्यू पावलेल्या किंवा कुटुंब निवृत्तिवेतन योजना, १९६४ अन्वया लागू न होणाऱ्या राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबाला कुटुंब निवृत्तिवेतन मिळणेबाबत.

महोदय,

शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. कुनिवे. १०८५/१९८९/सेवा-८, दिनांक २० जून १९८६ अनुसार मला कुटुंब निवृत्तिवेतन मिळण्यासाठी मी याद्वारे अर्ज करित आहे.

आवश्यक तो तपशील खाली दिला आहे:—

१. अर्जदाराचे नाव :
(एक) विधवा/विधुर
(दोन) मृत व्यक्तीच्या पश्चात एक किंवा अधिक
अपत्ये ह्यात असल्यास पालक.
२. अर्जदाराचा पूर्ण पत्ता.
३. मृत कर्मचाऱ्याच्या निवृत्तिवेतनधारकाच्या पश्चात त्याच्या कुटुंबात* ह्यात असणारी विधवा/विधुर व अपत्ये यांचे नाव व वय.

अनुक्रमांक	नाव	मृत व्यक्तीशी असलेले नाते	इसवीसनानुसार जन्मतारीख
१			
२			
३			
४			
५			
६			

४. मृत कर्मचाऱ्याचे/निवृत्तिवेतनधारकाचे नाव

५. कर्मचाऱ्याच्या/निवृत्तिवेतनधारकाच्या मृत्यूची तारीख (कागदोपत्री पुरावा जोडावा)

६. मृत कर्मचारी अखेरीस जेथे सेवा करीत होता ते कार्यालय/विभाग आणि त्याने धारण केलेले पद.

७. मृत कर्मचाऱ्याच्या किंवा अर्जदाराच्या असाल्यास, निवृत्तिवेतन प्रमाण आदेशाचा नगण.

८. लेखा अधिकार्यास म्हणजेच निवृत्तिवेतन प्रदान आदेश देणाऱ्या प्राधिकार्याचे नाव.

९. अर्जदार हा पालक असल्यास त्याची जन्मतारीख व मृत कर्मचाऱ्याशी/निवृत्तिवेतनधारकाशी एखाद्याचे नाते.

१०. अर्जदार (पालकाव्यतिरिक्त) हा निवृत्तिवेतन-धारक आहे काय ? असाल्यास, मासिक निवृत्तिवेतनाची रक्कम तयार करावी.

११. खालील कागदपत्र जोडावे :—

(एक) यथोचितरीत्या साक्षात्कृत करण्यात आलेल्या अर्जदाराच्या सहीचे दोन तमुने (दोन स्वतंत्र कागदांवर प्रस्तुत करावे).

(दोन) यथोचितरीत्या साक्षात्कृत करण्यात आलेल्या अर्जदाराच्या छायाचित्रांच्या तारपत्र आकाराच्या दोन प्रती.

*(तीन) यथोचितरीत्या साक्षात्कृत करण्यात आलेल्या अर्जदाराच्या डाव्या हाताच्या अंगठ्याचे व बोटांचे ठसे असलेल्या प्रत्येकी दोन चिठ्ठा.

(चार) (अ) अर्जदाराची उंची, आणि

(ब) अर्जदाराचा हात, चेहरा इत्यादींवर कोणत्याही वैयक्तिक खुणा असल्यास (शक्य असल्यास किमान दोन खुणा दर्शवाव्यात). त्या दर्शविणारा यथोचितरीत्या साक्षात्कृत करण्यात आलेला अर्जदाराचा वर्णनपट.

(पाच) मुलांच्या जन्मतारखा दर्शविणारे वय, प्रमाणपत्र/प्रमाणपत्रे (मूळ प्रतीसह दोन साक्षात्कृत प्रती). हे प्रमाणपत्र नगर-पालिका प्राधिकारी किंवा ग्रामपंचायत किंवा मूळ एखाद्या मान्यताप्राप्त स्थानिक शाळेत शिकत असले तर त्या शाळेचा प्रमुख, यांच्याकडून घेतलेले असलेल्या हिजे (ज्या मुलांच्या किंवा मुलांच्या जन्म-तारखाचा तपशील कार्यालय प्रमुखाकडे उपलब्ध नसेल अशा मुलांच्या बाबतीत ही माहिती सावर करावी).

१२. अर्जदाराची सही किंवा डाव्या हाताच्या अंगठ्याचा ठसा.

१३. साक्षात्कृत करणाच्या व्यवृती—

नाम

पूर्ण पत्ता

सही

(एक)

(दोन)

१४. साक्षीदार—

(एक)

(दोन)

१५. जेवून कुटुंब गिब्रिचेतन, समाप्तवाचे त्या कोषा-
मागचे किंवा सार्वजनिक कोषातील अधिकृत
वकील यांच्या नांवः

१६. ओळखीला लागणारा/पुढाच्याची साक्षी—

(एक) सेवानिवृत्ती आदेशाची साक्षात्कृत प्रत.

(दोन) शासकीय कर्मचाऱ्याचे मृत्यूदिन प्रमाणपत्र.

(तीन) शासकीय कर्मचाऱ्याचा निवृत्तिवेतन प्रदान आदेश.

(चार) मुलांचे जन्मदिन प्रमाणपत्र.

(पाच) अर्जदार हा खराबुरा मागणीदार आहे हे वर्षेविणारे बरत कोणतोही मागणारा.

आपला

(सही)

दिनांक:

पूर्ण पत्ता:

*अर्जदार स्वतःची सही करण्याइतपत साक्षर नसेल तेव्हा प्रस्तुत करावे.

*शासकीय कर्मचाऱ्याच्या संबंधात "कुटुंब" म्हणजे—

(एक) पुरुष शासकीय कर्मचाऱ्याच्या यावृत्तीत परगी आणि महिला कर्मचाऱ्याच्या यावृत्तीत परगी;
मात्र शासकीय कर्मचाऱ्याचा विवाह त्याच्या सेवानिवृत्तीपूर्वी झालेला असला पाहिजे.

(दोन) न्यायिक फारकराचेतलेली पत्नी किंवा पती, अशी फारकरत जारकर्मच्या कारणावरून
घेण्यात आलेली असता कामा नये. मात्र शासकीय कर्मचाऱ्याचा विवाह त्याच्या
सेवानिवृत्तीपूर्वी झालेला असावा आणि मागे ह्यात असलेली व्यक्ती जारकर्म केल्याच्या
आरोपावरून दोषी ठरण्यात आलेली नसावी.

(तीन) एकवीस वर्षे वयाच्या आतील मुलगा आणि चौवीस वर्षे वयाच्या आतील अधिवाहित
मुलगी, यांमध्ये सेवानिवृत्तीपूर्वी कामदेशिररीत्या वसावा घेतलेल्या मुलाचा आणि मुलीचा
समावेश होतो. पण सेवानिवृत्तीनंतर जन्मलेल्या मुलाचा किंवा मुलीचा समावेश होत नाही.

टीप.—दोन राजपत्रित शासकीय अधिकार्यांनी किंवा अर्जदार ज्या शहरात, गावात
किंवा परगण्यात राहत असेल तेथील दोन किंवा अधिक मान्यवर व्यक्तींनी
साक्षात्कृत केलेले असावे.

नमुना "क"

या शासन निर्णयाच्या तारखेस ह्यात असलेल्या निवृत्तिवेतनधारकांनी करावयाच्या अर्जाचा नमुना

(शासन निर्णयाच्या परिच्छेद ९ मध्ये-४
निर्दिष्टाप्रमाणे)

१. निवृत्तिवेतनधारक जेथून आपले निवृत्तिवेतन
भेदा आहे त्या कोणागाराचे नाव.

२. योगाचारी जेथून सेवा निवृत्त झाला त्या कर्मालय
विभाग प्रमुखचे नाव.

माती

निष्पत्ती:— कुटुंब निवृत्तिवेतन, १९६४ ची रक्कम निश्चित करणे.

महोदय,

शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक कुमिवे. १०८५/११८९/रोना-८, दिनांक २० जून १९८९ च्या
परिच्छेद ९ मधील तरतुदीनुसार, कुटुंब निवृत्तिवेतनाची रक्कम निश्चित करण्यासाठी ही खालील तपशील
देत आहे:—

- (१) निवृत्तिवेतनधारकाचे नाव
- (२) निवृत्तिवेतनधारक अखेरीस जेथे सेवा
करीत होता ते कर्मालय/विभाग आणि
त्याचे पारण केलेले पद.
- (३) भेदलेले अंतिम "वेतन"
- (४) निवृत्तिवेतनधारकाच्या निवृत्तिवेतन प्रदान
आदेशाचा क्रमांक.
- (५) लेखा अधिकाऱ्याचे म्हणजेच निवृत्तिवेतन
प्रदान आदेश देणाऱ्या प्राधिकाऱ्याचे नाव.
- (६) कोणागाराचे नाव
- (७) निवृत्तिवेतन जेथून मिळते त्या धर्मेचे व
शाखेचे नाव आणि त्यात क्रमांक.
- (८) पत्नीसह किंवा पत्नीसह एकत्र वाढलेल्या
दाम्पत्यांच्या पारण आकाश्याची सोम
प्रती (संलग्नित अधिकाऱ्याचे शाखांकित
केलेल्या अशाख्यात).

* (९) रोजी असल्या-
प्रमाणे कुटुंब सदस्यांचा तपशील.

अनुक्रमांक (१)	कुटुंब सदस्यांची नावे (२)	जन्मतारीख (३)	निवृत्तिवेतनधारकाशी नाते (४)	अभिप्राय (५)
(१)				
(२)				
(३)				
(४)				
(५)				

दिनांक :

आपला,

पूर्ण डाक पत्ता :

निवृत्तिवेतनधारकाची सही.

* शाराकीय कर्मचाऱ्याच्या संबंधात "कुटुंब" म्हणजे—

(एक) पुढात शाराकीय कर्मचाऱ्याच्या बाबतीत पत्नी आणि महिला कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत पती; मात्र शासकीय कर्मचाऱ्याचा विवाह त्याच्या सेवानिवृत्तीपूर्वी झालेला असला पाहिजे.

(दोन) व्यायक्त पारकत नेतलेली पत्नी किंवा पती, अशी पारकत पारकतीच्या कारणावरून घेण्यात आलेली असता कामा नये. मात्र शाराकीय कर्मचाऱ्याचा विवाह त्याच्या सेवानिवृत्तीपूर्वी झालेला असावा आणि मागे ह्यात आलेली व्यक्ती पारकत केल्याच्या आरोपावरून दोषी ठरवण्यात आलेली नसावी.

(तीन) एकावीस वर्षे वयाच्या आतील मुलगा आणि चौवीस वर्षे वयाच्या आतील अविवाहित मुलगी, यांमध्ये सेवानिवृत्तीपूर्वी कायदेशीररीत्या वस्तुतः घेतलेल्या मुलाचा आणि मुलीचा समावेश होतो. पण सेवानिवृत्तीनंतर जन्मलेल्या मुलाचा किंवा मुलीचा समावेश होत नाही.

Grant of Family Pension to families of Government servants who retired or died before 1st January 1964 or are otherwise not covered by the Family Pension Scheme, 1964 —

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

FINANCE DEPARTMENT

Government Resolution No. PEN. 1085/1189/SER-8

Mantralaya, Bombay 400 032, dated 20th June 1986

Read—(i) Government Resolution, Finance Department, No. PEN-1084/CR-454/SER-4, dated the 16th April 1984.

(ii) Government Circular, Finance Department No. PEN-1084/CR-1239/SER-4, dated the 12th November 1984.

RESOLUTION

At present there are two Family Pension Schemes (1950 and 1964) incorporated in Rules 116 and 117 of Maharashtra Civil Services (Pension) Rules, 1982. The 1950 Scheme was of a restricted nature. In accordance with the provisions of Rule 116 of the Maharashtra Civil Services (Pension) Rules, 1982, Family Pension Scheme 1964 applies—

(a) to a Government servant entering service in a pensionable establishment on or after the 1st January 1964 and

(b) to a Government servant who was in service on the 31st December 1963 and came to be governed by the provisions of the Family Pension Scheme, 1964, contained in Government Resolution, Finance Department, No. PEN-1464/3/64/X, dated the 8th May 1964.

2. Initially, the Family Pension Scheme, 1964 was contributory one and Government servants eligible for the benefits of the scheme were required to contribute two months' pay out of the Death-cum-Retirement Gratuity. However, with effect from 1st October 1977, this pre-condition was done away with.

3. In accordance with the Government Resolution, Finance Department, No. PEN-1084/CR-454/SER-4, dated 16th April 1984 family pension of Rs. 60 p.m. plus relief admissible thereon from time to time, was sanctioned with effect from the 1st January 1984 to the widows of those Government servants retired prior to 1st January 1964 and died before that date or thereafter and also to the widows of those Government servants who died while in service before that date.

4. A section of widows of the erstwhile Government servants of the Central and State Governments who were not covered by the Family Pension Scheme, 1964 had filed Writ Petitions (Nos. 5870-93/81, 13181/84 and 8446-51/83, 1001/84 and 12707/84, with Civil Appeal No. 2226/85) in the Supreme Court of India claiming that the benefits of the Scheme may also be extended to them. The Supreme Court of India delivered its judgement on 30th April 1985, extending with effect from 22nd September 1977, the date on which contribution of two months' emoluments by pensioners was dispensed with by Central Government, the benefits of Family Pension Scheme, 1964 to the families of those Government servants who were/are borne on pensionable establishment and presently not covered by that scheme, namely the families of those Government servants who retired/died before 31st December 1963; and of those who were alive on 31st December 1963, but who opted out of the 1964 scheme.

5. Consequent to the Supreme Court judgement and directives of the Bombay High Court in that behalf and in modification of the orders contained in Government Resolution, Finance Department No. PEN-1084/CR-454/SER-4, dated the 16th April 1984, Government is pleased to decide that—

(a) the benefit of Family Pension Scheme, 1964 should be extended to all the eligible members of the family in accordance with Rule 116 of Maharashtra Civil Services (Pension) Rules, 1982;

(b) all the eligible persons, including dependents, shall be allowed the increased pension rates as sanctioned in para 1(7) of Government Resolution, Finance Department, No. PEN-1077/CR-87-SER-4, dated 28th June 1977, now incorporated in sub-rule (2) of the Rule 116 of the said rules.

(c) the arrears of family pension should be granted with effect from 1st October 1977 (the date on which contribution of two months' pay by pensioners was dispensed with) or from a subsequent date they become eligible for family pension, whichever is later. The benefit will also be available in cases where the death of the pensioner occurs hereafter;

(d) persons who are now to be granted the benefit of family pension will not be required to contribute two months' pay. Similarly no demand for refund of the contribution already made by the pensioners will be entertained by the Government; and

(e) life time arrears of family pension for the period from 1st October 1977 to the date of death would also be payable in respect of widows/eligible members of the family of the deceased Government servants who were alive on 1st October 1977 and who died subsequent to this date.

6. Government is further pleased to decide that in addition to the family pension, relief in pension sanctioned by Government from time to time shall also be admissible from 1st April 1980 onwards.

7. The widows of Government servants who are drawing family pension of Rs. 60 p.m. plus relief thereon from 1st January 1984 should be paid arrears of family pension by the Pension Disbursing Authority at Rs. 60 p. m. from 1st October 1977 or from a subsequent date they became eligible for family pension, whichever is later, till 31st December 1983 plus relief in pension sanctioned by Government from time to time from 1st April 1980 or from a subsequent date they became eligible for family pension, whichever is later, till 31st December 1983 without any authority from the Accountant General, (A & E)-I or II, Maharashtra, Bombay/Nagpur, as the case may be. For this purpose, the widow should apply in attached Form 'A' to the Pension Disbursing Authority. Normally the date of death of the deceased Government servant is indicated in the P. P. O. issued in favour of the widow. In case the date of death of the deceased Government servant is not indicated, the Pension Disbursing Authority may obtain a death certificate from the widow before arrears are paid. The rates of relief in pension sanctioned by Government from time to time are shown in Annexure 'I' accompanying this Resolution.

If any of the widows thinks that she is eligible for enhanced amount of family pension according to the rates as given in Annexure 'II' accompanying this Resolution, she should apply to the authority who had sanctioned her family pension of Rs. 60 p.m. in the attached Form 'B'. That authority should verify the particulars, compute the family pension as per the rates mentioned in Annexure II including relief in pension as per the rates mentioned in the Annexure 'I' and send the application to the Accountant General, (A & E)-I or II, Maharashtra, Bombay/Nagpur, as the case may be, for revising the original family pension payment order for payment of family pension and relief in pension at the revised rates from the due dates and for authorisation of difference of the amount of family pension and relief in pension.

8. The widows of Government servants to whom no family pension has been sanctioned under Government Resolution, Finance Department, dated 16th April 1984 or who have not applied for family pension so far or other members of family who are now eligible for family pension in accordance with the provisions of Rule 116 of Maharashtra Civil Services (Pension) Rules, 1982, should apply for family pension in the attached Form 'B' to the Head of Office from which the Government servant retired. The applicant will have to satisfy the Head of Office that she/he is a widow/widower or eligible child of the Government servant concerned, and establish identity by production of relevant documents. The Head of Office/Department should verify the particulars, compute the family pension, including relief in pension and send the application to the Accountant General (A & E) I or II, Maharashtra, Bombay/Nagpur, as the case may be, for issue of Pension Payment Order. Further, since the entitlement of family pension in accordance with the provisions of these orders would initially be worked out by the Head of Office/Department where the pensioner last served at the time of retirement or death, it would also be the responsibility of the Head of Office or Department to determine the beneficiary who would be entitled to receive payment of life-time arrears, mentioned in para 5(e) of this order.

In case, where it is not possible for the Member of the family to produce the relevant documents or where it is not possible for the Head of Office/Department to verify the particulars given in the application form, the Head of Office/Department should follow the procedure as laid down in Government Circular; Finance Department, No. PEN-1084/CR-1239/SER-4, dated 12th November 1984.

9. In the case of a Government servant who retired prior to 1st January 1964 and who is alive on the date of issue of this Resolution, the family pension shall also be admissible to the eligible members of the family according to the rates as shown in Annexure 'II' from the date following

the date of death of the pensioner. The minimum amount of Family Pension admissible is Rs. 60 p.m. In the case of the pensioners, in whose case the amount of Family Pension on the basis of pay drawn by them at the time of retirement is not likely to exceed Rs. 60 p.m. they should apply in the attached Form 'C' to the Pension Disbursing Authority along with a joint pass-port size photograph where the wife of the pensioner is alive. The Pension Disbursing Authority should verify the particulars and take necessary note of that amount in the Pension Payment Order of the individual pensioner and paste the joint photograph in the Pension Payment Order under his seal and signature. For this purpose, a separate authority from the Accountant General (A & E) I or II, Maharashtra, Bombay/Nagpur, as the case may be, is not necessary for payment of family pension. However, in such cases the Pension Disbursing Authority should send intimation to the Accountant General (A & E), I or II, Maharashtra Bombay/Nagpur, as the case may be, once in a quarter detailing the cases where the requisite endorsement has been made by them in the P. P. Os. First such report should be sent for quarter ending 30th September 1986.

In the case of a pensioner whose wife is alive and where the amount of family pension is likely to exceed Rs. 60 p. m. such pensioner should apply along with a joint photograph to the Head of Office/Department in the attached form 'C' to the Head of Office/Department from where he retired. The Head of Office/Department should verify the particulars and forward the application to the Accountant General (A & E), I or II, Maharashtra, Bombay/Nagpur, as the case may be, for issue of necessary authority. Such authority will be a supplemental to the original authority and shall be attached by the Pension Disbursing Authority to the original Pension Payment Order.

10. Government is also pleased to decide that the decisions contained in para 5 onwards of this Resolution should also be extended to the eligible member of the family of the Government servants of the former States of Old Bombay, Hyderabad and Madhya Pradesh who—

(a) expired prior to 1st November 1956 while in service in any of the areas of those States which form part of the territory of the bilingual Bombay State on 1st November 1956 and has continued to be the part of the Maharashtra State on 1st May 1960;

(b) retired prior to 1st November 1956 from service in any of the areas of those States which form part of the territory of the bilingual Bombay State on 1st November 1956 and has continued to be the part of the Maharashtra State on 1st May 1960 and died prior to 1st November 1956.

11. Government is also pleased to decide that the decisions contained in para 5 onwards of this Resolution will also apply to eligible members of the family of—

(a) full-time primary teachers of local Bodies (former District School Boards in Western Maharashtra and District Councils/Janpad Sabhas in Vidarbha) who retired during the period from 1st May 1960 to 30th April 1962 (both days inclusive) and of Municipal Councils and Corporations who retired on or after 1st May 1960;

(b) Members of non-teaching staff of the Ex-District School Boards in Western Maharashtra who have retired prior to 1st May 1962 and who are in receipt of temporary increase in pension sanctioned by Government from time to time.

12. In exercise of the powers conferred by the proviso to Section 248 of the Maharashtra Zilla Parishads and Village Panchayat Samitis Act, 1961 (Maharashtra V of 1962) and of all other powers enabling it in that behalf, Government is further pleased to decide that the decisions contained in para 5 onwards of this Resolution will also be extended to the eligible members of the family of the following categories of pensioners:—

(i) Zilla Parishad Pensioners including pensioners of Secondary and Primary School Teachers of Zilla Parishads who retired on or after 1st May 1962; i.e. after formation of the Zilla Parishads;

(ii) Pensioners of Ex-Local Bodies, who retired prior to 1st May 1962, i.e. prior to formation of Zilla Parishads.

13. The Heads of Offices/Departments are requested that sufficient number of copies of the Form 'B' and 'C' accompanying this Resolution should be got cyclostyled so that those can be made available to the applicants applying for family pension. Similarly, the Pension Disbursing

Authorities should get cyclostyled sufficient number of copies of Forms 'A' and 'C' accompanying this Resolution and make available to the pensioners.

14. The expenditure on this account should be debited to the Budget Heads to which the pensions of the pensioners mentioned in the above paras were debited and should be met from the grants sanctioned thereunder.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

V. D. PANSE,

Joint Secretary to Government.